

Vergaderjaar 2015–2016

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

M

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 april 2016

Sinds 1 november 2011 vindt het experiment 2toDrive plaats waarbij jongeren vanaf 17 jaar hun rijbewijs kunnen halen en tot hun 18e verjaardag met een begeleider rijden. Conform de Wegenverkeerswet (artikel 186, lid 3) en het tijdelijk besluit van 2toDrive (Stb. 2011, 454) bied ik u hierbij de evaluatie van 2toDrive aan. Deze evaluatie bestaat uit twee rapporten en is bedoeld behulpzaam te zijn bij het besluit over het omzetten van het experiment in een definitieve regeling. De inhoud van deze brief en de onderzoeksrapporten in de bijlage zijn op 2 november 2015 aan de Tweede Kamer toegezonden.

Effecten op verkeersveiligheid

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV) heeft de effecten van 2toDrive op de verkeersveiligheid geëvalueerd (bijlage 1¹). SWOV heeft in het najaar van 2014 alle 97.079 jongeren in Nederland tussen de 18 en 20 jaar, met minstens 6 maanden een rijbewijs, een vragenlijst gestuurd over hun rijervaringen en ongevalgeschiedenis. Dit betreft dus jongeren die wel en jongeren die niet aan 2toDrive hebben deelgenomen. Uit de hoge respons van 30.763 reacties (31,7%) blijkt het volgende:

- Het ongevalrisico, het aantal ongevallen gecorrigeerd voor het aantal zelfstandig gereden kilometers, van de 2toDrivers die de vragenlijst hebben ingevuld is 26% lager dan bij de bestuurders die niet hebben deelgenomen aan 2toDrive. Echter, dit resultaat is niet statistisch significant, waardoor niet met absolute zekerheid gezegd kan worden dat dit effect ook optreedt bij de jongeren die de vragenlijst niet hebben ingevuld.
- Van de 2toDrivers heeft 18% wel eens zonder coach gereden. Daar staat tegenover dat van de bestuurders die niet hebben deelgenomen aan 2toDrive 48% wel eens zonder rijinstructeur heeft gereden voordat zij een rijbewijs hadden.

¹ Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 159073.

- 2toDrivers maken tijdens de periode van zelfstandig rijden gemiddeld veel meer kilometers: 561 kilometer per maand ten opzichte van 410 kilometer per maand bij bestuurders die niet hebben deelgenomen aan 2toDrive.

Procesevaluatie

SIRA Consulting heeft de processen van 2toDrive geanalyseerd (bijlage 2²). De conclusie van het rapport is dat alle organisaties betrokken bij 2toDrive (CBR, RDW, BOVAG, VRB en FAM) positief zijn over het experiment. Ook werken deze organisaties goed samen en stemmen zij waar nodig met elkaar af over thema's die samenhangen met 2toDrive.

SIRA formuleert in het rapport enkele aandachtspunten voor definitieve invoering.

- 1) Een 2toDriver met een afgifte datum van het rijbewijs voor zijn/haar 18e verjaardag is momenteel voor een periode van 7 jaar een beginnende bestuurder in plaats van de gebruikelijke 5 jaar voor een 18-jarige automobilist. Dit was in het kader van het experiment niet aan te passen in de wet.
- 2) De handhaving van overtredingen door de begeleider wordt bemoeilijkt door het ontbreken van de rol en juridische positie van de begeleider in de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994). Zoals besproken bij de invoering van 2toDrive en in de brief aan de Tweede Kamer van 2 oktober 2014 (Kamerstukken II vergaderjaar 2014/15, 29 398, nr. 421, blz. 3), was het voor dit experiment niet mogelijk om de wet aan te passen.

Daarnaast geeft SIRA aan dat er aandachtspunten zijn voor de verbetering van de communicatie richting 2toDrivers (over het aanvragen van de begeiderspas, rijden in het buitenland en de verzekeringssituatie).

Definitieve invoering 2toDrive

Op basis van deze twee positieve onderzoeken ben ik voornemens 2toDrive definitief in de regelgeving vast te leggen. Hierbij zal ik de aandachtspunten verwerken die bij de procesevaluatie zijn gesignaleerd. De aandachtspunten op het gebied van communicatie heeft stichting TeamAlert direct opgepakt.

- 1) Om de 2toDrivers niet langer te benadelen, zal bij de definitieve invoering van 2toDrive de beginnersperiode van het rijbewijs in de WVW 1994 aangepast worden naar de gebruikelijke 5 jaar voor beginnende automobilisten.
Met deze aanpassing wordt ook getracht te voorkomen dat 2toDrivers wachten met het aanvragen van het rijbewijs tot zij 18 jaar zijn geworden, waardoor deze groep geen ervaring opdoet met begeleid rijden. Onbekend is waarom de 2toDrivers het aanvragen uitstellen, maar de termijn van 7 jaar als beginnende bestuurder zou hierin een rol kunnen spelen.
- 2) Bij de definitieve invoering van 2toDrive zal de juridische figuur van begeleider worden opgenomen in de wet, waarmee ook de inzet van 2toDrivers als Bob wordt tegengegaan.

Bovendien zal ik 2toDrive blijven monitoren en uw Kamer 5 jaar na inwerkingtreding van de wet informeren.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen

² Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 159073.